

ಗಳು ಕೂಡ ಬಂದಿವೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ, ರಾಮದೇವರವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಏನು ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಎರಡು ದಿವಸವಾದರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು, ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತ ಅವರು ೧೨ ರಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ೧೪ರಂದು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಶಾಂತ ಅವರ ಅತ್ತೆ (ನಂಜಪ್ಪನವರ ತಾಯಿ) ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಿವಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ದ್ವಾರಿಬಂದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ. ತಾವು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವರವರು ಹೇಳಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ, ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರರವರು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು.

೧೧-೦೦ ಎ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಭಾವಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಮಗಾಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ರೂಮುಗಳನ್ನು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುವವರಿಲ್ಲ. ನೀರು ತಂದುಕೊಡುವವರಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಆವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ. ರೂಂ ಬಾಯ್‌ಗಳು ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಲ್ಲಾ ಅಮೇಲೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಭಾವಿ.—ಈ ಸಭೆಗೆ ಶಾಸಕರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅನಾದರಣೆ ಎಂಬ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಕಾಫಿ-ಟೀ ಏನೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರು ಬರೀ ಗಾಳಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಈ ಸಭೆಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಾಸಕನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಖಂಡಿತ ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಗಾಡಿ.—ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ರೂ ಕ್ಲೀನಿಲ್ಲ, ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹೋಟೆಲ್ ಸರಿಯಾದುದಿಲ್ಲ, ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವತ್ತು ಒಂದು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಚಾರ, ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

re-Strike of class IV employees of the State.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಮುಷ್ಕರದಿಂದಾಗಿ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಹೀಗಿವೆ. ಮನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿರಿ; ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿರಿ; ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರುಗಳ ಕೆಲಸ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರಿ. ಕಾಲಸಿರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊ್ಗಾ, ವಾಷಿಂಗ್ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡಿ. ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ವಿಶೇಷ ವೇತನವನ್ನು ನಮಗೂ ಕೊಡಿ. ಅವರ ಬೆಡಿಕೆಗಳು ಸಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನೂ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವರ ಬೆಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬೆಡಿಕೆಗಳೇನು ಎಂಬುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರನ್ನೂ ಮುಷ್ಕರಂತೆ ಕಾಣಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರೂ ಸಂಸಾರವನ್ನು

ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ೧೭-೪-೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಅವರು ೧೭-೧೧-೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಮೇಲೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ಹೊರೆಯೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೆಲಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬಟ್ಟೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದಲ್ಲಾ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನೂ ಅಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಒಂದು ಅಫೀಸಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಫೀಸಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಟೇಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಟೇಬಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಫೈಲನ್ನು ಒಯ್ಯದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಕಾಫಿ ಇಲ್ಲ, ನೀರಿಲ್ಲ. ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಉಪವಾಸ ಮುಷ್ಕರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದಾರೆ ? ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದಂತಾಯಿತೇ ? ಅವರು ಉಪವಾಸ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು, ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು, ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರೆಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಫೀಸಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಣೆಯಾದರೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಅವರಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮುಷ್ಕರ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರಂಗನಾಥ್ (ಹಿರಿಯೂರು).—ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಧೋಳನ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ, ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ವಾಗಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನನಗಂತೂ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ, ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅಥವಾ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ನನ್ನ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಗ ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು; ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಹತ್ತಿರ ಸದ್ಯ ಮೊಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಮೇಲೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆ

ಯಗೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದು ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ವನ್ನೇನೂ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಸುಲಭ ಬೇಡಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೇರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. Financial implication ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅರ್ಥ ಶಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದಾದರೂ, ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ. ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ತರಿಸಿ. ನೋಡಿ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—೧೭.೪-೧೯೭೯ ರಲ್ಲೇ ಇವರುಗಳು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೇನು ದಿಢೀರನೇ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿರಕ್ಷರರುಗಳು; ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಆದರೆ, ಬುದ್ಧಿಮತ್ತರಾದ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸ ಬಹುದು; ಆದುದರಿಂದ. ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚೆನ್ನಗಿರಿ).—ಈ ಮುಷ್ಕರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ತಮಗೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು, ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು—ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಕುಡಿಯಬಹುದು; ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸಿನಿಮಾಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು—ಎಂದು. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಒಳಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ರಾಮಸಿಂಗ್‌ನನ್ನು ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ರೀತಿಯ ಧೋರಣೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇನೂ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರ ಗತಿ “ಬಡವನ ಕೋಪ ದಡದಗೆ ಮೂಲ” ದಂತಾಗಿದೆ. ಪಾಪ; ಪರದೇಶಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಗದಾ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ದೊಡ್ಡವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

† SRI C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Speaker Sir, the Class IV employees numbering about 1.4 lakh had given notice to Government about 45 days back in which they had pressed their demands. In order to see that their demands were met the President of their Union has undertaken a fast. The Government should have thought of calling the Union leaders for a bilateral discussion. But they have not done it. Some of the demands are quite genuine. One of the demands pertain to the engaging of servants in the Officers quarters. In this connection I would like to point out that the servants should not be engaged by any officers of Government for personal duties. The Government should immediately pass an order

not to avail the services of Class IV in their Houses. In spite of this order if any officer is found to have engaged the services of Class IV he must be punished.

The second demand of their association is that their working hours should be fixed by Government. At present they are required to work for 12 hours from morning six to even six p. m. I have observed the class IV working in our legislator's Home for 12 hours. I therefore submit that working hours should be fixed for these employees. In this connection, I will point out that some of the Superintendents of Police have engaged the Reserve Police to work in their Gardens. Some of the IAS officers and the Deputy Commissioners have engaged the services of Class IV to work in their gardens. I consider this very unfair. The Government must stop such a practice forthwith. Though this matter appears to be very trivial, this is a serious matter.

I take this opportunity to inform this House that an IAS Officer within 13 years of service reaches the maximum of his pay scale; to reach the maximum in the Police Department, a man has to work for 25 years the IGP reaches the maximum at the far end of his service. A Class IV servant, when he enters the service has to work throughout his service as Class IV without any promotional opportunities. One should not forget the fact that Class IV also belongs to a section of our society. I know that our Finance Minister has got a lot of sympathy for the poor; But an opportunity has come to him to translate his sympathies into action. I therefore urge upon the Government to evolve a pay scale for Class IV servant and rules should be framed to grant them annual increment and promotions. I have noticed that a Class IV servant who has attained the age of 54 is still called a class IV.

Under these circumstances, I urge the Government to accept the demands of Class IV Employees without any further delay.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಶಾಸಕರ ಭವನಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರುತ್ತದೆ.....
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ವಿಶೇಷ ಕೆಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ನಮಗಿಲ್ಲಿ ಟೌವರ್ ಇಲ್ಲ, ನೀರಿಲ್ಲ. ಉಟಕ್ಕೆ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಷ್ಕರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಬಿ. ಭಾವಿ.—ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿರುವ ಹೋಟೆಲನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಂಚರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವಾಗ ಹೋಟೆಲನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬದಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ. I am going to remove those people and see that new arrangements are made.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಫಾಡಿ.—ಕಳೆದ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಹಾಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರುಗಳು ಬಂದು ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನೇ ನಿಮ್ಮ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, let us not make this issue as the issue of the comforts or the discomforts of the Members of the Assembly. Let us not think of the comforts of the Legislators,

They are Class IV and we call them for all the essential services like sanitation, hygiene and all that. For each and every thing including cleaning the room, maintaining a Guest House etc., we take the services of class IV people. The Services of Class IV servants are being utilised by all. There is a large gap between the top level officers and the Class IV. Wherever the IAS and IPS officers go, they are called as V.I P's. The Class IV servants are there to look after them. What is the salary of a top level officer ? He gets Rs. 3,500/ per mont besides a Car, a Bunglow, T.A. and D.A. etc. There must be at least some proportion. Therefore, I beg of the Hon. Finance Minister to look after these Class IV servants. He said they are the weaker sections. I am not bothered about it. Class IV servants are one section of the society, one section of the employees of the Government who are getting less pay. They are working in the offices even at odd hours. Therefore, the Government must prescribe working hours and no account the Class IV servants should be allowed to work in the houses of the Officers. The Government must also kindly revise the Grades and Pay-scales and give extra concessions and facilities. I appeal to the Government to immediately call the President and Secretary of the Association and the Union Leaders for a bilateral taluks to solve their problems.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಬನ್ನೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಹಜ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಶಾಸಕರಿಂದ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳದ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅವರ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳದೇ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಏನೊಂದು ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮೂಲತಃ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಬೇಕಾದ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬಂದು ದಿನದ ಗೈರುಹಾಜರೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸಮಾಜವಾದದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ ಕಾಫಿ ಬೇಕಾದರೆ ಪೇಪರ್ ಬೇಕಾದರೆ ಊಟ ಬೇಕಾದರೆ ಛೇನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಸಂಬಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದ ಮೂಲ ತತ್ವದ ವಿರುದ್ಧ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದರಂತೆ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಸರ್ಕಾರ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರು ಮಾತನಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?

11.30 A.M.

SRI B. B. SAYANAK.—We have decided in the Business Advisory Committee to allow only the signatories to the notice to speak. But, now you are allowing others also. You may please allow Mr. Fernandes also to have his say.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾವತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯವರ ಬೇಡಿಕೆ ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ. ಇಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೌಕರರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಸೂಚಿತ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೊಣೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಳದರ್ಜೆ ಅಂತ ಇದೆ. ಈ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಏನು ? ಇವರೇ ಕೆಳದರ್ಜೆ ಅಂದಾಗ ಇವರಷ್ಟೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಮೂರೂಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಅದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಇವರನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ದರ್ಜೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಇವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು. ಅವರು ೪೫ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟು ಉಪವಾಸ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವರು ಮಾಡಿದಂತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ? ಪೋಲೀಸ್ ಪ್ರಾಹರಿಸಿ ಆರೋಪ

ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮ್ಮ workers participation in the management ಹೊಸ ರೂಪ ತಾಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. 20 ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಕ್ಸ್ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಈಗಿನ ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅವಲಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತರಬೇತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೂ ತರಬೇತಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ. ಅವೇ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ೧೭ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೭೯ ರಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲದಿಂದ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೆ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮೇಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆನ್ನೆ, ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಕಾರು ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರ ಕಾರು ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ರಾಗಗ್ರಸ್ತ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನಲಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ವಿಷಯ ಚಿಕ್ಕದು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಚಿಕ್ಕ ವಿಷಯ ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಚರ್ಚೆ ರೂಪ ತಾಳಿದಾಗ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬರಬಾರದೂ, ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಮುಂದಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಈ ಐ.ಐ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ, ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್, ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್, ಇವರು ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಳ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಈ ತರಹದ ವಿಚಾರಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† SRI B. B. SAYANAK.—Mr. Speaker Sir, my friend Sri Lakshmisagar has raised the issue regarding the Class IV servants. We know when Mr. Devaraj Urs' Ministry was there, there was also a strike of the Class-IV servants and at that time that Government had assured that they would solve this issue. But, so far it has not been solved and these Class-IV workers have given a notice of 45 days. What action the Government has taken? The Government is lethargic. If they had taken action prior to this, there would not

have been any strike. There was a strike of the police constables also. They were serving in the houses of the IGP, DIG and SPs. They wanted that this practice of serving in the houses of officers should be discontinued. The Government considered their demand and now police constables are not serving in the houses of the officers. Why the Government is allowing these Class IV officers to serve in the officers' houses? This is not correct. The Chairman of the Class-IV servants' Association is undergoing f'st. He was taken to the hospital yesterday and was released. I request the Government to call the Chairman and the leaders of that Class-IV Servants' Association and settle the problem once for all.

SRI M. VEERAPPA MOILY (Minister for Finance).—Sir, I wish to make the following statement :

The Karnataka State Government Class IV Employees' Central Association had placed before the Government 25 demands in 1979. After discussions of these demands with the representatives of the Association, the State Government issued orders in January 1980 for (i) grant of next higher scales of pay of Rs. 280-500 and Rs. 300-700 to those in the scales of Rs. 250-400 and Rs. 280-500 respectively after 15 years of service and (ii) reimbursement of medical charges of Rs. 5 p.m. on the basis of production of cash receipt from recognised Chemists shops.

The representatives of the Association met the Finance Secretary on 31-5-1980 and strongly urged for (i) grant of one increment to the employees who are given next higher pay scale after 15 years service (ii) grant of medical allowance of Rs. 5 p.m. without insisting on cash receipt and (iii) grant of washing allowance and consideration of other requests. The representatives of the Association were informed that Government would favourably consider their demand for grant of a medical allowance and washing allowance. In regard to their demand for sanction of an additional increment, the representatives were informed that grant of next higher scale after 15 years service, did not amount to promotion as they were not required to shoulder higher duties and responsibilities and hence it would be difficult to accept their demand at the present stage.

The representatives of the Association were again called for discussion with the Minister for Finance 2-7-1980. I advised them that it was incorrect on their part to go on hunger strike/threaten to go on mass strike without exhausting all the remedies. I pointed out to them that Government was most sympathetic towards the Class IV employees and that their main demands would be considered sympathetically. I advised them to call off their strike. It is hoped

that the Class IV employees would heed this advice and call of their proposed strike.

The scales of pay in Karnataka are most attractive with liberal rate of increments. The lowest grade employee on fresh appointment gets total starting emoluments of Rs. 331 50 in Bangalore and reach the maximum of the pay slab admissible for similar posts in Tamil Nadu within 18 years. There afterwards, the annual slabs of pay to Class IV employees in Karnataka point to point when compared with Tamil Nadu State pay scales or other States' pay scales, are higher in Karnataka. The retirement pay for any Class IV employee in Karnataka compared to the retirement pay of his counter-part elsewhere in Southern States is about the highest. This gets reflected in the retirement benefits. Therefore, the pay scales in Karnataka do not normally warrant the concept of promotion being clubbed with the grant of section grade for employees in the pay scale 250-400 and Rs. 280-500. Nevertheless, the matter is under further examination and no decision has been taken yet.

ಈ ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ. ಅವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದ ಜನವರಿ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಇವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ದಿವಸ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪುಟದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಆಗಿದೆ. ಆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಂಕರವೂ ಅವರು ಕೆಲವು ದಿವ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಆ ದಿವ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ there is lot of communication gap. In fact we wanted to consider their demands. Out of three, we have considered 2 main demands, One more demand has to be conceded. It is under consideration of the Government. We never said that we are not going to consider it. ವಿಚಾರ ಇಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಇದೆ. ಆದರೂ ಇವರು ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನೊಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನೂ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಘ ಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಸಂಘವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಂಘ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಎಸ್.ಟಿ.ಒ. ಸಂಘದವರು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಈ ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನನಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ವಾಸ್ತವಾಂಶ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಸ ಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ದಾಗಿ ಅವರು ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು

ದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಅವರು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಏನು ತಾವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ತ್ರಿದ್ವೀರಿ, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಯಾರೋ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಂದು ಕೂಡ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದೆ. ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದೆ. ಇವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಕರೆಸಿದ್ದೆ. “ನೀವು ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡ ಬಾರದು, ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ತರ್ಕ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಈಗ ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದರು “ಅರ್ಥ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೇ ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡ ಬಹುದಿತ್ತು. ಅಥವಾ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಅವರು ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಂಗರವರೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ, ಸೋಮವಾರ ಅಥವಾ ಮಂಗಳವಾರವೋ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಆದರೂ we are very sympathetic First love of the Government is towards Class-IV servants, ಇನ್ನು ೧೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ತರ್ಕ ಮಾಡದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣದೆ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಅರ್ಥ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Practically there is lot of communication gap ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಸ್‌ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡಿ ಅನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯುಮುಖೇನ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಮೇಜರ್ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. There is absolutely no scope for strike. We have not closed our doors for negotiation. We are very sympathetic to consider their demands.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—As sympathetic as they are?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am more sympathetic. Let us be very conservative as far as sympathies are concerned. ಅದುಬಂದಿ ಇವರು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತರ್ಕಮಾಡಿ ಒಂದುನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. Let them call off the strike. Then we will take a decision within a week. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡೇನೂ ಕುಳಿತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರ ರಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ ವಿಷಯ ಇದೆ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಆರ್. ನವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರೂ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಪತ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಆರ್. 23 ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. 24 ದಿನಾಂಕ 31-07-1979ರ ಮೂಲಕ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಯಾರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನೂ ಮೊಂಡುತನವಿಲ್ಲ. They can call off their strike, and come for discussions with me on Monday or Tuesday. I will decide the issue.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀವು ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನೇಕೆ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದರು? ತಾವು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಆದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹಾ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು, ಈ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, May I know from the Hon'ble Finance Minister whether he will seriously apply his mind to this aspect of the matter by the end of this week and be able to reach an amicable settlement on the demands of Class IV employees?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Yes. Within a week we will settle the issue and I will come out with a statement to the House.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Some employees, I am told, have been taken to custody. I appeal to the Government to release them so that a proper atmosphere is created, differences are ironed-out and arrive at an amicable settlement.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—This is a very simple matter.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧.೪ ಲಕ್ಷ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಇದು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಈಗ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಸಹಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ದಿನಗೂಲಿಯವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸದವರಿಗೂ ಸಹಾ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಂಬಳ ಹಾಗೂ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಈಗ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಹಾ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಲಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ After all it is a simple matter.